

De pentekeningen van / Les dessins à la plume
de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) :

43G) De afbeeldingen in / Les illustrations dans
Robespierre en Charlotte Corday (1913)

van Johan **VERHIEST**.
par / door Bernard GOORDEN

Het is tijd hulde aan Emiel WALRAVENS te bewijzen / Il est temps de rendre hommage à Emiel WALRAVENS.

Er zijn bijna geen artikels over hem / Il n'y a presque pas d'articles sur lui.

De uitgever Lode OPDEBEEK en, o. a., schrijver Lodewijk VAN LAEKEN (1869-1930), in de loop van de tijd, denkt dat sommige pentekeningen aan Edmond VAN OFFEL (1871-1959) te wijten zijn. / Au fil du temps, l'éditeur Lode OPDEBEEK et, e. a., écrivain Lodewijk VAN LAEKEN, pense que certains des dessins d'Emiel WALRAVENS sont dus à Edmond VAN OFFEL.

De beste oplossing om hem een hulde te bewijzen is zijn pentekeningen te reproduceren / La meilleure solution pour lui rendre hommage consiste à reproduire ses illustrations.

In de **eerste** uitgave van **Robespierre en Charlotte Corday** (1913) door Johan **Verhiest** zijn er pentekeningen van Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) / Dans la **première** édition de **Robespierre en Charlotte Corday** (1913) par Johan **Verhiest**, il y a des illustrations d'Emiel **WALRAVENS**.

In een vijfde uitgave van *Maria-Antoinette* (1907), onder de titel van *Lodewijk XVII het gemartelde koningskind* (1928) bewerkt, selecteerde Lode Opdebeek een paar van deze vroegere pentekeningen / Dans une cinquième édition de *Maria-Antoinette* (1907), sous le titre de *Lodewijk XVII het gemartelde koningskind* (1928), Lode Opdebeek a sélectionné quelques-unes de ces illustrations antérieures.

Tussen deze illustraties zijn er zulke pentekeningen van Emiel **WALRAVENS** (1879-1914). / Parmi ces illustrations, il y en a de telles dues à Emiel **WALRAVENS**.

BIBLIOGRAFIE / BIBLIOGRAPHIE.

Johan **Verhiest** ; *Robespierre en Charlotte Corday* ; Antwerpen, Vlaamsche Boekhandel ; 1913, 1558 bladzijden.

Robespierre, zijn leven en vreselijk einde ; Antwerpen, Vlaamsche Boekhandel (?) ; 1921, 1600 bladzijden.

Lodewijk **Van Laeken** ; *Maria-Antoinette koningin en martelares* ; Antwerpen, L. Opdebeek uitgever ; 1907 (tweede uitgave), 1312 bladzijden.

Lodewijk **Van Laeken** ; *Lodewijk XVII het gemartelde koningskind* ; Antwerpen, Vlaamsche Boekhandel ; 1928 (vijfde uitgave), 668 bladzijden.

Rosa, zie uwe meesteres maar eens aan.

Robespierre

42

Robespierre en Charlotte Corday (1913)

Zijn meid dwong hij, door 't openstaande venster, de terechtstellingen aan te zien (bl. 647)

boomen werden rond hem en de twee andere aanvoerders verbrijzeld, zonder dat zij gekwetst werden. De boeren wierpen zich met onstuimigheid op den vijand, die op de vlucht der Vendeeërs rekenden; maar zij reukenden zonder den waard, en waren weldra gedwongen naar Doué te vluchten. Geen enkel kanon konden zij uit de handen der boeren redden.

Het groote leger, onder bevel van Cathelineau, kwam toen te Vihiers te samen. Men trok naar Doué.

Een belangrijk gevecht werd daar geleverd, en de republikeinen moesten alweer het onderspit delven en de stad verlaten; de boeren vervolgden ze van nabij op den weg van Saumur en zouden deze stad bereikt

hebben, indien het vuur van twee veldschanzen, geplaatst op de hoogte van Bournan, hen niet gedwongen had naar Doué terug te keeren.

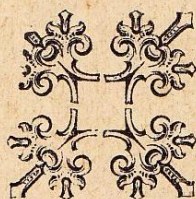
De generaals besloten Saumur aan te vallen, doch men deed opmerken, dat men eerst Montreuil moest bezetten, hetwelk tusschen Saumur en Thouars ligt; want dan kon men de gemeenschap tusschen de garnizoenen, tusschen die twee steden afsnijden en Saumur aanvallen langs den kant, die het minst verdedigd werd. Dit voorstel werd aangenomen en men ging naar Montreuil. Het was bijna zeker dat het garnizoen van Thouars de stad Saumur zou willen ter hulp komen; inderdaad, omstreeks acht uur des avonds, kwamen zes duizend man, onder bevel van

HET GEMARTELDE KONINGSKIND

Robespierre
en
Charlotte Corday

DOOR

JOHAN VERHIEST

— ANTWERPEN —

VLAAMSCH E BOEKHANDEL, ST WILLEBRORDSSTRAAT, 47.

— 1913 —

Aflevering 1

32 Kolommen

Prijs : 60 Centiemen

HET GEMARTELDE KONINGSKIND

VLAAMSCH E BOEKHANDEL. — ANTWERPEN

Lodewijk XVII

Het Gemartelde Koningskind

bewerkt door

Lodewijk Van Laeken

VIJFDE UITGAVE

VLAAMSCH E BOEKHANDEL — ANTWERPEN
1928

MARIA-ANTOINETTE

KONINGIN EN MARTELARES

EERSTE HOOFDSTUK.

Een vreeselijke Profetie.

In 't woud van Gerard, twee mijlen beneden Weenen gelegen, bulberden de boomen in woesten choas, krakend en slingerend dooreen. De boschuilen schreeuwden nijdig, de raven krasten, de wolven blaften en boven raasden de wolken aan 't donker uitspansel onstuimig voort.

't Was zeven uur.

In 't diepe van 't zwarte woud hoorde men een klokje het *Angelus* kleppen; 't klonk als een engelenstem in den machtzang der helle. Nu en dan zag men door 't zwierend struikgewas een flauw lichtje pinken waarop een rijtuig scheen af te komen.

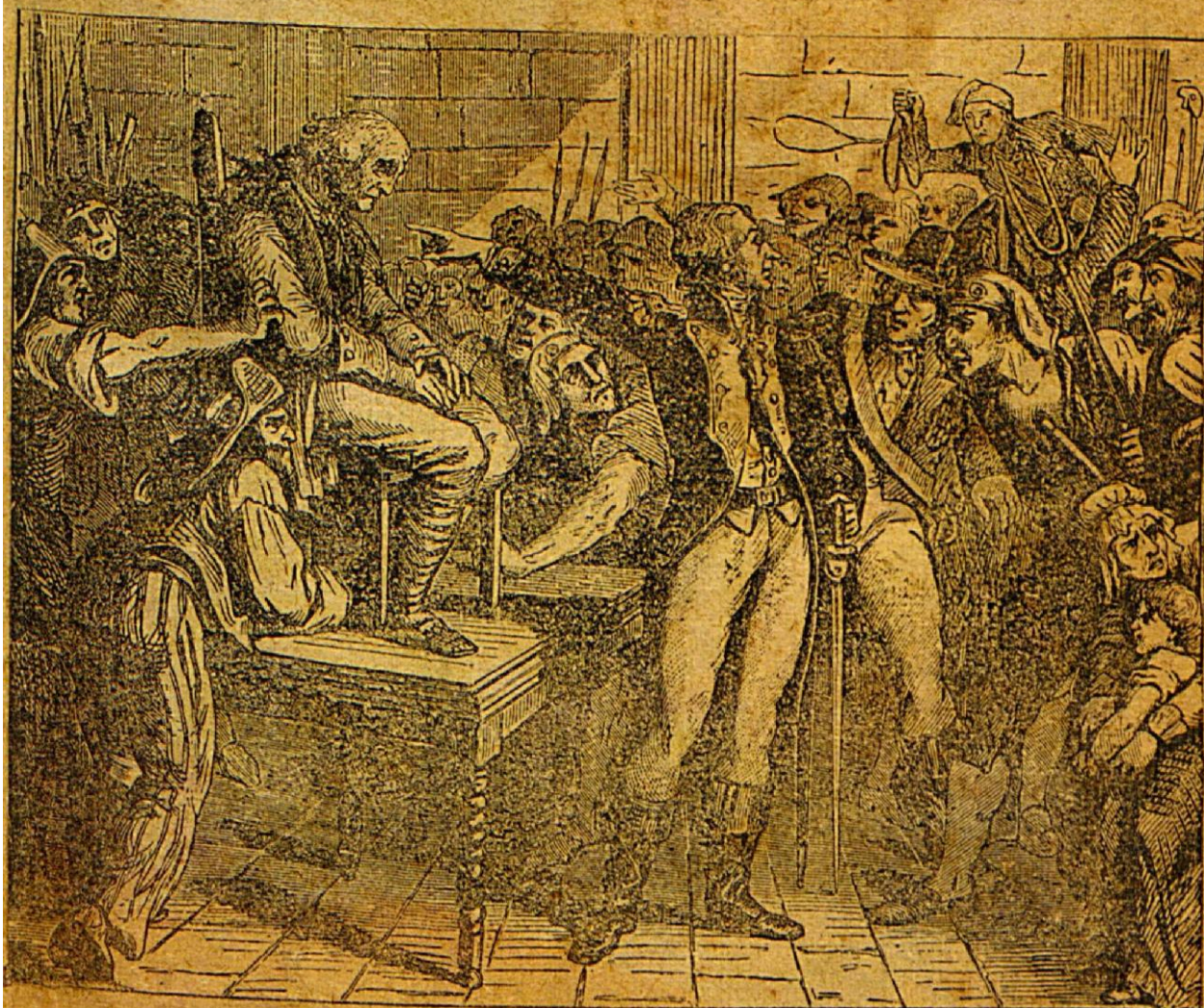
Plots bleef het staan; een hevige zweepslag kletterde op de paarden; deze steigerden en rukten uit al hunne macht, zoodat raderen en zeelen kraakten, doch ze konden niet verder. Een man sprong van de koets, opende het portier en sprak:

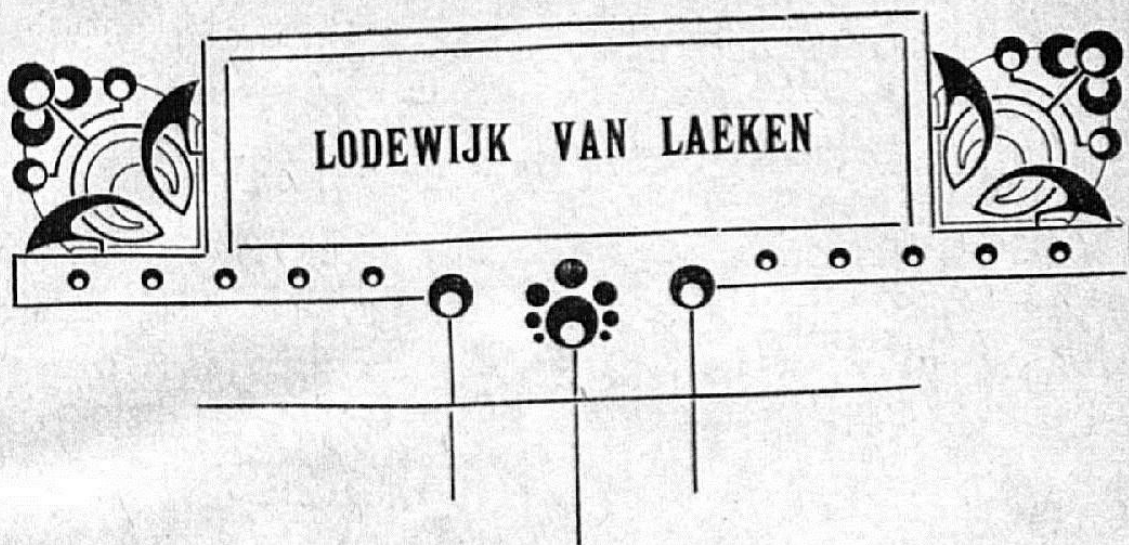
— Majesteit, het pad wordt nauw, de paarden kunnen zich geen doortocht meer banen, de hut van vader Gerard staat vermoedelijk daar ginds op twee minuten afstands, want ik zie licht; kunt ge uitstijgen?

— 't Zij zoo, klonk een welluidende stem, wacht me hier, Ridder von Pahn zal me vergezellen.

Maria-Theresia, want zij was het, stapte uit het rijtuig. De ridder ontstak eene toorts; beiden trokken af langs een pad dat naar het lichtje liep.

MARIA-
ANTOINETTE
OF
De Fransehe Revolutie

MARIA=ANTOINETTE

—
Tweede Uitgave
—

LODEWIJK OPDEBEEK
ST-WILLEBRORDSSTRAAT, 57, ANTWERPEN.

— 1907 —

In deze reeks al heruitgegeven.

Een pentekening (op bladzijde 161) uit de **eerste** uitgave van ***Robespierre en Charlotte Corday*** (Antwerpen, Vlaamsche Boekhandel ; 1913, 1558 bladzijden). Een afkorting “E.W.” wordt hier duidelijk vermeld.

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2043A%20ROBESPIERRE%201913.pdf>

Op bladzijde 3 uit de **eerste** uitgave van ***Robespierre en Charlotte Corday*** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2043B%20ROBESPIERRE%201913.pdf>

Op bladzijde 193 uit de **eerste** uitgave van ***Robespierre en Charlotte Corday*** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2043C%20ROBESPIERRE%201913.pdf>

Op bladzijde 225 uit de **eerste** uitgave van ***Robespierre en Charlotte Corday*** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2043D%20ROBESPIERRE%201913.pdf>

Op bladzijde 257 uit de **eerste** uitgave van ***Robespierre en Charlotte Corday*** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2043e%20ROBESPIERRE%201913.pdf>

Op bladzijde 289 uit de **eerste** uitgave van ***Robespierre en Charlotte Corday*** :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2043F%20ROBESPIERRE%201913.pdf>

Meesterwerken van / chefs-d'oeuvre de
Emiel Walravens.

Tijl Uilenspiegel in Vlaanderen (1904) van Jan Bruylants :

http://www.dbnl.org/tekst/bruy002tijl01_01/

De wonderlijke lotgevallen van Jan zonder Vrees (1910) van Constant de Kinder * :

https://www.dbnl.org/tekst/kind008wond01_01/kind008wond01_01.pdf

https://www.dbnl.org/arch/kind008wond02_01/pag/kind008wond02_01.pdf

(vijfde uitgave, 1940)

https://www.dbnl.org/tekst/kind008wond01_01/colofon.php

Over / Au sujet de **Emiel Walravens.**

WYNANTS, Maurits ; “*Emiel Walravens, of de zoektocht naar een nagenoeg onbekend kunstenaar*”, in ***Het Hof van Melijn*** (driemaandelijks ledenblad van de vzw « De

vrienden van de School van Tervuren »), Tervuren, 13 (2000), nr. 2, bladzijden 18-27.

GOORDEN, Bernard ; « *Hoe Lode OPDEBEEK (1869-1930) boeken liet illustreren die hij uitgaf 1 / Comment Lode OPDEBEEK (1869-1930) faisait illustrer des livres qu'il éditait 1 : Terugkomende pentekeningen van Emiel WALRAVENS (1879-1914) in 5 vergeleken boeken / Illustrations récurrentes d'Emiel WALRAVENS (1879-1914) dans 5 livres (De Bruid van Jan van Breydel, Groeninghe, Genoveva van Brabant / Geneviève de Brabant, La vie de Marie Stuart, Kerlingaland) :*

<http://www.idesetautres.be/upload/AFBEELDINGE%20EMIEL%20WALRAVENS%20BRUID%20JAN%20BREYDEL%20VERGELEKEN%20MET%20NHOUD%204%20ANDERE%20BOEKEN%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « *Lode OPDEBEEK en de Franse Revolutie / Lode OPDEBEEK et la Révolution française* » :

<https://www.idesetautres.be/upload/download.php?file=LODE%20OPDEBEEK%20EN%20DE%20FRANSE%20REVOLUTIE%20ET%20LA%20REVOLUTION%20FRANCAISE%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « *De pentekeningen van / Les dessins à la plume de Emiel WALRAVENS (1879-1914) : 1) De afbeeldingen in / Les illustrations dans Groeninghe (1910) van / de Abraham HANS* » :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2001%20GROENINGHE%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **1bis**) De afbeeldingen / de **portretten** in / Les illustrations / les **portraits** dans **Groeninghe** (1910) **van** / de Abraham **HANS** :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2001bis%20GROENINGHE%20PORTRETTE%20N%20PORTRAITS%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « Is het **portret** van Gwyde (Gwijde) van Dampierre van Emiel **WALRAVENS** (1879-1914), van Edmond **VAN OFFEL** (1871-1959) of van een vroegere kunstenaar ? ... / Le **portrait** de Gui (Guy) de Dampierre est-il d'Emiel **WALRAVENS**, d'Edmond **VAN OFFEL** ou d'un artiste antérieur ? » :

<http://www.idesetautres.be/upload/GWYDE%20GUI%20de%20DAMPIERRE%20PORTRET%20PORTRAIT%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **1ter**) Andere afbeeldingen in / Autres illustrations dans **Groeninghe** (1910) **van** / de Abraham **HANS**. Sommige misschien van Edmond Van Offel, moeilijk te onderscheiden :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2001ter%20GROENINGHE%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **2**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *Het nevelmanteltje* (1923 ?) van / de K. **BOUTER** (= Lode **OPDEBEEK**) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2002%20NEVELMANTELJTJE%20kBOUTER%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **3**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *De bokkenrijders in het land van Valkenberg* (1910) van / de Pieter **ECREVISSE** (1804-1879) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2003%20BOKKENRIJDERS%20LAND%20VALKENBERG%20PIETER%20ECREVISSE%20BGOORDEN.pdf>

N.B. : in een heruitgave van 1979 dankzij Albert VAN HAGELAND, in de reeks “*Vlaamse volksboeken*”, zijn er andere afbeeldingen maar, op eerste zicht, geen van Emiel WALRAVENS. Gratis te downloaden via LINK

<http://www.dbnl.org/titels/titel.php?id=ecre001bokk02>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **4**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *Het kraaiennest* (1912) van / de Jan Renier **SNIEDERS** (1812-1888) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2004%20KRAAIENNEST%20SNIEDERS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **5**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *Maria van Brabant* (1903) van / de Hubert **MELIS** (1872-1949) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2005%20MARIA%20VAN%20BRABANT%20MELIS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **6**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *Genoveva van Brabant* (1866 **en** 1918). Une œuvre traitée par 2 auteurs : Johana-Desideria **COURTMANS-BERCHMANS** (1811-1890) et Jan **VERRIEST**, pseudonyme que nous avons percé à jour, de Lode OPDEBEEK :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2006%20GENOVEVA%20VAN%20BRABANT%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **7**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans ***De laatste lotgevallen van Robert en Bertrand*** (1905) van / de Jan **BRUYLANTS** (1871-1928) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2007%20ROBERT%20EN%20BERTRAND%20BRUYLANTS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **8**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans ***De dodenvelden van Siberië*** (1890) van / de Victor von **FALK** (1861-1926) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2008%20DODENVELDEN%20SIBERIE%20VON%20FALK%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **9**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans ***Vlaamsch Bloed*** (1906) van / de Lodewijk **VAN LAEKEN** (1869-1930) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2009%20VLAAMSCH%20BLOED%20LODEWIJK%20VAN%20LAEKEN%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS**

(1879-1914) : **10**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Leopold II** (uitgavedatum : vóór 1912) van / de Abraham **HANS** (1882-1939) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2010%20LEOPOLD%20II%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **11**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Lange Wapper** (o. a. 1912) van / de Karel **ADRIAENSSENS** en van / de Abraham **HANS** (1882-1939) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2011%20LANGE%20WAPPER%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **12**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **De brandstichter** (1923) van / de Jan Renier **SNIEDERS** (1812-1888) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2012%20BRANDSTICHTER%20SNIEDERS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « Welke **pentekeningen** van Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) waren in Abraham **HANS**' **Antwerpen in zijn verleden** (1907) ? ... » :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%20ANTWERPEN%20IN%20ZIJN%20VERLEDEN%201%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **13**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *De Italiaansche vuurwerkmaker van* / de Abraham **HANS** (1882-1939) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2013%20ITALIAANSCH%20VUURWERKMAKER%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **14**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *Alva's standbeeld van* / de Abraham **HANS** (1882-1939) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2014%20ALVAs%20STANDBEELD%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **15**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *Jeanne d'Arc* (1898) van / de Lodewijk **VAN LAEKEN** (1869-1930) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2015%20JEANNE%20ARC%20LODEWIJK%20VAN%20LAEKEN%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **16**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans ***Vade-Mecum voor den Tooneelspeler – Liefhebber*** (1910) van / de Lode **KRINKELS** (1858-1921).

In dit boek is er ook een verrassing, een « *publiciteit* » voor ***HILPERIC EN FREDEGONDE*** / Dans ce livre il y a aussi une surprise, une « *publicité* » pour ***HILPERIC EN FREDEGONDE***

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2016%20VADE%20MECUM%20TONEELSPILER%20LIEFHEDBER%20KRINKELS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **17**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans ***Hoe men burgemeester wordt*** (1910) van / de Jan Renier **SNIEDERS** (1812-1888) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2017%20HOE%20MEN%20BURGEMEESTER%20WORDT%20SNIEDERS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **18**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Betje op zee** (1890 ?) van / de Pol **SELENS** (18??-19 ??) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2018%20BETJE%20OP%20ZEE%20SELENS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **19**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Nikolaas Zannekin** of **Cassel** (1913) van / de Abraham **HANS** (1882-1939) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2019%20NIKOLAAS%20ZANNEKIN%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **20**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **De schuimlopers** (1910) van / de Jan Renier **SNIEDERS** (1812-1888) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2020%20SCHUIMLOPERS%20SNIEDERS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **21**) De afbeeldingen in / Les

illustrations dans *Jan onversaagd* (1908) van / de Karel **ADRIAENSSENS** (18??-19??) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2021%20JAN%20ONVERSAAGD%20ADRIAENSSENS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **22**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *De Judas van Tyrol* (19 ??) van / de David **VLEMINCKX** (18 ??-19 ??) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2022%20JUDAS%20VAN%20TYROL%20VLEMINCKX%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **23**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *Bertrand, de zwarte jager* of *Gemeente* (1944) van / de Constant **DE KINDER** (1863-1943) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2023%20BERTRAND%20ZWARTE%20JAGER%20GEMEENTE%20DE%20KINDER%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) / **24**) De afbeeldingen in / Les

illustrations dans *De meesterknecht* (1855) van / de Jan Renier **SNIEDERS** (1812-1888) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2024%20MEESTERKNECHT%20SNIEDERS%20BGOORDEN.pdf>

VAN GASSE, Freddy ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **25**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *Voor de jeugd / Gemengde vertellingen* **2** (1904) van / de Constant **DE KINDER** (1863-1943) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2025%20VOOR%20DE%20JEUGD%20GEMENGDE%20VERTELLINGEN%202%20DE%20KINDER%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **26**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *Sneeuwitje* (1929) van / de K. **BOUTER** (= Lode **OPDEBEEK**) + *De paradijsvogeltjes* (1931) van / de Karel **ADRIAENSSENS** :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2026%20SNEEUWWITJE%20kBOUTER%20PARADIJSVOGELTJES%20ADRIAENSSENS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **27**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Antwerpen na de overgave** (1908 ?) van / de Abraham **HANS** (1882-1939) : <http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2027%20ANTWERPEN%20NA%20DE%20OVERGAVE%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **28**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **De wonderdokter** (1884) van / de Jan Renier **SNIEDERS** (1812-1888) : <http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2028%20WONDERDOKTER%20SNIEDERS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **29**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Maarten Van Rossum van** / de Abraham **HANS** (1882-1939) : <http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2029%20MAARTEN%20VAN%20ROSSUM%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS**

(1879-1914) : **30**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Vaderland** (19 ??) van / de Lodewijk **VAN LAEKEN** (1869-1930) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2030%20VADERLAND%20LODEWIJK%20VAN%20LAEKEN%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **31**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans (**Fernand**) **de zeerover** (1845) van / de Pieter Frans **VAN KERCKHOVEN** (1818-1857) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2031%20ZEEROVER%20VAN%20KERCKHOVEN%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **32**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Amanda / uit het leven der zinneloozen** (18??) van / de Jan Renier **SNIEDERS** (1812-1888) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2032%20AMANDA%20SNIEDERS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **33**) De afbeeldingen in / Les

illustrations dans **Generaal De Wet, held van Zuid Afrika** (1907) van / de Rik **VAN FIENEN** (1869-1930) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2033%20GENERAAL%20DE%20WET%20HELD%20ZUID%20AFRIKA%20RIK%20VAN%20FIENEN%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **34**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Abel Pollet** (1909) van / de Constant **JARDINIER**, schuilnaam van / pseudonyme d'**Abraham HANS** » :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2034%20ABEL%20POLLET%20CONSTANT%20JARDINIER%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **35**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **James Watt** (1925 ?) van / de Jan **VERBEKE**, schuilnaam van / pseudonyme d'**Abraham HANS** :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2035%20JAMES%20WATT%20JAN%20VERBEKE%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **36**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *De reis rond de wereld door twee Vlaamsche jongens* (1910) van / de **AUCTOR**, schuilnaam van / pseudonyme de **Jan BRUYLANTS Jr.** (1871-1928) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2036%20REIS%20ROND%20WERELD%20TWEE%20VLAAMSCHE%20JONGENS%20AUCTOR%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **36**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *Le tour du monde de deux enfants de Liège* (1911) van / de **AUCTOR**, schuilnaam van / pseudonyme de **Jan BRUYLANTS Jr.** (1871-1928) » :

<https://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20ILLUSTRATIONS%20AFBEELDINGEN%2036%20TOUR%20MONDE%20DEUX%20ENFANTS%20LIEGE%20AUCTOR%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **37**) De afbeeldingen in *Jan Breydel* (18 ??) / Les illustrations dans *Jan Breydel van / de Willem VERRIEST* (18 ??-19 ??) » :

<https://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%2037%20JAN%20BREYDEL%20VAN%20DE%20WILLEM%20VERRIEST.pdf>

[LRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2037%20JAN%20BREYDEL%20WILLEM%20VERRIEST%20BGOORDEN.pdf](https://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2037%20JAN%20BREYDEL%20WILLEM%20VERRIEST%20BGOORDEN.pdf)

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **38**) De afbeeldingen in *La vie de Marie Stuart, la reine sans couronne* (1906 ?)

van / de Henri Gabriel **LAURALI** (18 ??-19??) :

<https://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2038%20MARIE%20STUART%20LAURALI%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **39**) De pentekeningen van Emiel **WALRAVENS** in *Een zeemanshart* (1925 ?) van / de Abraham **HANS** (1882-1939) :

<https://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2039%20ZEEMANSHART%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De pentekeningen van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **40**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *Boerenkrijg*, tweede deel, *Vaderland* (1910 ?) van / de Lodewijk VAN LAEKEN (1869-1930) :

<https://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2040%20BOERENKRIJG%20LAEKEN.pdf>

[ONS%2040%20BOERENKRIJG%202%20VADER
LAND%20VAN%20LAEKEN%20BGOORDEN.pdf](https://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2041%20VROOLIJKE%20DADEN%20KEIZER%20KAREL%201912%20BGOORDEN.pdf)

GOORDEN, Bernard ; De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **41**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Vroolijke daden van Keizer Karel** (1912) :

<https://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2041%20VROOLIJKE%20DADEN%20KEIZER%20KAREL%201912%20BGOORDEN.pdf>

Alle pentekeningen van Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) voor de (eerste ? ...) uitgave in 15 afleveringen van **Jan zonder vrees** door Constant de **KINDER** (Antwerpen, Lode Opdebeek ; z. d. = 1910 ? ..., 236 bladzijden) :

<https://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20PENTEKENINGEN%20JAN%20ZONDER%20VREES%201910%20DE%20KINDER%20INTERNET%20LINKS.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « *Des illustrations dans 3 livres d'Abraham HANS : **A travers la Belgique (Op reis door België), Kerlingaland et Schelde vrij*** » :

<http://www.idesetautres.be/upload/ILLUSTRATIONS%20dans%20KERLINGALAND%20%20A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE%20et%20SCHELDE%20VRIJ%20de%20Abraham%20HANS.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « Wie heeft de handtekening van Emiel **WALRAVENS** doen verdwijnen en waarom ? **1** / Qui a fait disparaître la signature d'Emiel **WALRAVENS** et pourquoi ? **1** (De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : Een afbeelding in / Une illustration dans *Histoire de Jeanne d'Arc* (1904) & *Genoveva van Brabant* (1918). »

Als U de afbeeldingen wilt vergelijken / Si vous souhaitez comparer les illustrations :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20VERDWENEN%20HANDTEKENING%20SIGNATURE%20DISPARUE%201%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « *B. H. HANS est-il le même illustrateur que **E. HANS** ? ... / Is B. H. HANS dezelfde illustrator als **E. HANS** ? ...* » (Prachtige pentekeningen o. a. van windmolens / De superbes illustrations, e. a. de moulins à vent) :

<http://www.idesetautres.be/upload/BH%20HANS%20EHANS%20ILLUSTRATIONS%20AFBEELDINGEN%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

Bernard **GOORDEN** ; « *B. H. HANS est-il le même illustrateur que **E. HANS** ? ... (2) / Is B. H. HANS dezelfde illustrator als **E. HANS** ? ... (2)* » (Illustration / pentekening “*Aan het Begijnhof*” in *De zingende toren* van Abraham **HANS**.) :

<http://www.idesetautres.be/upload/BH%20HANS%20EHANS%202%20ILLUSTRATIONS%20AFBEE>

[LDINGEN%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORD
EN.pdf](#)

**Enkele werken van Abraham HANS met
pentekeningen o. a. van Emiel Walravens /
Quelques oeuvres d'Abraham HANS avec des
illustrations, e. a., d'Emiel Walravens.**

Abraham **HANS** ; *De Schelde vrij !* (verhalen van de Schelde) ; Antwerpen, Lodewijk Opdebeek ; 1910, 200 pages.

INHOUDSOPGAVE

van Abraham **HANS**' *De Schelde vrij !*
(*verhalen van de Schelde* ; 1910)

+ **register afbeeldingen**

met **INTERNET links** naar de **26** hoofdstukken die **GRATIS** te downloaden zijn.

<http://www.idesetautres.be/upload/SCHELDE%20VRIJ%20ABRAHAM%20HANS%20INHOUDSOPGAVE%20TABLE%20MATIERES%20HOOFDSTUKKEN%20CHAPITRES%2001-26%20REGISTER%20INDEX%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%20BGOORDEN.pdf>

Abraham **HANS** ; *Kerlingaland* (Geschiedenis, legenden, zeden en gewoonten der kustbewoners); Antwerpen, Lodewijk Opdebeek ; 1912, 267 pages.

INHOUDSOPGAVE

Van Abraham **HANS**' *Kerlingaland*

+ **register afbeeldingen**

met **INTERNET links** naar de **22** hoofdstukken

die **GRATIS** te downloaden zijn.

<http://www.idesetautres.be/upload/KERLINGALAN%20ABRAHAM%20HANS%20INHOUDSOPGAV%20TABLE%20MATIERES%20HOOFDSTUKKEN%20CHAPITRES%2001-25%20REGISTER%20INDEX%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%20BGOORDEN.pdf>

Abraham **HANS** ; *A travers la Belgique* ; Anvers, Lode Opdebeek ; s. d. : 1911 ? ; 3 tomes en 1 volume : 95 + 102 + 151 pages (titre originel : *Op reis door België*).

TABLE DES MATIERES de *A travers la Belgique* d'Abraham **HANS** + **index des illustrations** avec liens **INTERNET** vers les **60** chapitres, qui peuvent être téléchargés

GRATUITEMENT :

<http://www.idesetautres.be/upload/A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE%201-3%20ABRAHAM%20HANS%20TABLE%20MATIERES%20INDEX%20ILLUSTRATIONS%20AVEC%20LIENS%20INTERNET%20BGOORDEN.pdf>

Tous les titres d'*Arts et métiers* par A. **DUMOULIN** sont également accessibles et, eux aussi, téléchargeables **gratuitement** sur www.idesetautres.be, en l'occurrence :

« *Le diamant* » :

<http://www.idesetautres.be/upload/DIAMANT%20DUMOULIN%20ABRAHAM%20HANS%201926.pdf>

« *Le fer* » :

[http://www.idesetautres.be/upload/FER%20DUMOU
ULIN%20ABRAHAM%20HANS%201926.pdf](http://www.idesetautres.be/upload/FER%20DUMOU
ULIN%20ABRAHAM%20HANS%201926.pdf)

« **Le lin** » :

[http://www.idesetautres.be/upload/LIN%20DUMOU
LIN%201926%20ABRAHAM%20HANS.pdf](http://www.idesetautres.be/upload/LIN%20DUMOU
LIN%201926%20ABRAHAM%20HANS.pdf)

« **Le pain** » :

[http://www.idesetautres.be/upload/PAIN%20DUM
OULIN%201926%20ABRAHAM%20HANS.pdf](http://www.idesetautres.be/upload/PAIN%20DUM
OULIN%201926%20ABRAHAM%20HANS.pdf)

« **La pierre** » :

[http://www.idesetautres.be/upload/PIERRE%20DU
MOULIN%201926%20ABRAHAM%20HANS.pdf](http://www.idesetautres.be/upload/PIERRE%20DU
MOULIN%201926%20ABRAHAM%20HANS.pdf)

« **Le sel** » :

[http://www.idesetautres.be/upload/SEL%20DUMOU
ULIN%201926%20ABRAHAM%20HANS.pdf](http://www.idesetautres.be/upload/SEL%20DUMOU
ULIN%201926%20ABRAHAM%20HANS.pdf)

Autres articles / andere artikels.

GOORDEN, Bernard ; « *Is het **portret** van Gwyde (Gwijde) van Dampierre van Emiel **WALRAVENS** (1879-1914), van Edmond **VAN OFFEL** (1871-1959) of van een vroegere kunstenaar ? ... / Le **portrait** de Gui (Guy) de Dampierre est-il d'Emiel **WALRAVENS**, d'Edmond **VAN OFFEL** ou d'un artiste antérieur ? » :*

[http://www.idesetautres.be/upload/GWYDE%20GU
I%20de%20DAMPIERRE%20PORTRET%20POR
TRAIT%20BGOORDEN.pdf](http://www.idesetautres.be/upload/GWYDE%20GU
I%20de%20DAMPIERRE%20PORTRET%20POR
TRAIT%20BGOORDEN.pdf)

GOORDEN, Bernard ; « Het **portret** van Gwyde (Gwijde) van Dampierre bestaat ook in Hendrik **CONSCIENCE's** *Geschiedenis van België* (1845) / Le portrait de Gui (Guy) de Dampierre existe

aussi dans la *Geschiedenis van België* (1845) de Henri **CONSCIENCE** :

<http://www.idesetautres.be/upload/GWYDE%20GUILDE%20de%20DAMPIERRE%20PORTRET%202%20PORTRAIT%20BGOORDEN.pdf>

© 2022, Bernard GOORDEN

ADDENDUM.

Emiel Walravens c/o Historische drukkerij Turnhout :
http://archive.historischedrukkerij.be/search?query=Emiel+Walravens&query_type=keyword&record_types%5B0%5D=Item&record_types%5B1%5D=File&record_types%5B2%5D=Collection&submit_search=Search&page=1

o. a. *Groeninghe* (1910) **Prachtig werk !**